

ГРАД НИШ

**КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ МОГУЋИХ
КАРАКТЕРИСТИКА ЗНАЧАЈНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ
СРЕДИНУ ДРУГИХ ИЗМЕНА И ДОПУНА ПЛАНА ГЕНЕРАЛНЕ
РЕГУЛАЦИЈЕ ПОДРУЧЈА ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ЦРВЕНИ КРСТ -
ТРЕЋА ФАЗА**

Мај, 2018.

ГРАД НИШ

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ МОГУЋИХ КАРАКТЕРИСТИКА ЗНАЧАЈНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ ДРУГИХ ИЗМЕНА И ДОПУНА ПЛАНА ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОДРУЧЈА ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ЦРВЕНИ КРСТ - ТРЕЋА ФАЗА

ИНВЕСТИТОР:

ГРАД НИШ

ОБРАЂИВАЧ :

ЈП ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ НИШ

ДИРЕКТОР:

Мр Миролуб Станковић, дипл.инж.арх.

*РУКОВОДИЛАЦ
ИЗРАДЕ ЕЛАБОРАТА:*

мр Дејан Стојановић,
дип.просторни.планер број лиценце 201 1057
08

МП

РАДНИ ТИМ:

мр Дејан Стојановић, дипл.просторни планер
Мирослав Вучковић, маст. просторни планер
Ирена Матицек, правни техничар

Директор,

Мр Миролуб Станковић, дипл.инж.арх.

**КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ МОГУЋИХ
КАРАКТЕРИСТИКА ЗНАЧАЈНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ
ДРУГИХ ИЗМЕНА И ДОПУНА ПЛАНА ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
ПОДРУЧЈА ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ЦРВЕНИ КРСТ - ТРЕЋА ФАЗА**

САДРЖАЈ:

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	7
1. КАРАКТЕРИСТИКЕ ПЛАНА И ПРОГРАМА.....	8
2. КРИТЕРИЈУМИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ОДЛУКЕ О ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПЛАНОВА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	9
<i>Табела бр.1: Критеријуми везани за план.....</i>	10
<i>Табела бр.2: Критеријуми везани за утицаје</i>	14
3. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА	15

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Анализа сегмената животне средине и идентификација утицаја одређених планских решења може указати на могућности измене планског документа како би се на тај начин избегли или смањили на најмању могућу меру његови вероватни негативни утицаји и у крајњем, добио квалитетнији и прихватљивији докуменат. На пример, кроз разматрање алтернатива и сценарија развоја узима се у обзир она која ће имати најмање негативних ефекта на животну средину. С друге стране, и надлежни органи ће имати лакши посао, јер одговарајуће информације о стању животне средине предметног простора, анализа утицаја, предвиђене мере за ублажавање последица реализације плана, укључена јавност, свакако представљају квалитетну подлогу и већи број аргумената у процесу доношења одлука.

Најважнији инструмент за укључивање концепта одрживог развоја у процес израде стратегија, планова и програма је "Стратешка процена утицаја на животну средину" (у даљем тексту: стратешка процена). Данас је стратешка процена утицаја прихваћена у многим земљама као метод који подржава процес доношења одлука о развојним политикама, плановима и програмима са становишта заштите животне средине и одрживог развоја. Кључни догађаји за примену стратешке процене у Европи су доношење "Европске директиве о процени ефеката планова и програма на животну средину" (2001) и "Протокола о стратешкој процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту" (2003). У Србији је стратешка процена уведена доношењем Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10), који је хармонизован са Европском директивом.

Стратешка процена представља систематизован оквир за разматрање еколошких аспеката одређених стратегија, политика, планова и програма, са циљем да се обезбеди висок ниво заштите животне средине и да еколошки аспекти буду интегрисани у план или програм у почетним фазама планирања, тј. већ на нивоу израде стратегије.

За разумевање и правилан приступ стратешкој процени утицаја веома је важно имати у виду да је то инструмент који је заснован на пет општих начела:

1) Начело одрживог развоја - одрживи развој је усклађен систем техничко-технолошких, економских и друштвених активности у укупном развоју у коме се на принципима економичности и разумности користе природне и створене вредности са циљем да се сачува и унапреди квалитет животне средине за садашње и будуће генерације. Разматрањем и укључивањем битних аспеката животне средине у припрему и усвајање одређених планова и програма и утврђивањем услова за очување вредности природних ресурса и добара, предела, биолошке разноврсности, дивљих биљних и животињских врста и аутохтоних екосистема, односно рационалним коришћењем природних ресурса доприноси се циљевима одрживог развоја.

2) Начело интегралности - политика заштите животне средине која се реализује доношењем планова и програма заснива се на укључивању услова заштите животне средине, односно очувања и одрживог коришћења биолошке разноврсности у одговарајуће секторске и међусекторске програме и планове.

3) Начело предострожности - свака активност мора бити спроведена на начин да се спрече или смање негативни утицаји одређених планова и програма на животну средину пре њиховог усвајања, обезбеди рационално коришћење природних ресурса и сведе на минимум ризик по здравље људи, животну средину и материјална добра.

4) Начело хијерархије и координације - процена утицаја планова и програма врши се на различитим хијерархијским нивоима на којима се доносе планови и програми. У поступку стратешке процене планова и програма повећани степен транспарентности у одлучивању обезбеђује се узајамном координацијом надлежних и заинтересованих органа у поступку давања сагласности на стратешку процену, кроз консултације, односно обавештавања и давања мишљења на план или програм.

5) Начело јавности - у циљу информисања јавности о одређеним плановима и програмима и о њиховом могућем утицају на животну средину, као и у циљу обезбеђења пуне отворености поступка припреме и доношења или усвајања планова и програма, јавност мора, пре доношења било какве одлуке, као и после усвајања плана и програма, имати приступ информацијама које се односе на те планове и програме или њихове измене.

Стратешка процена је динамичан процес у коме се испреплићу три елемента: процес планирања, процес стратешке процене и процес консултација са надлежним органима и заинтересованом јавношћу. Значај стратешке процене огледа се у томе што:

- укључује одрживост, бавећи се узроцима еколошких проблема на њиховом извору,
- обрађује питања и утицаје ширег значаја, који се не могу поделити на пројекте, на пример: кумулативни, синергетски, социјални и други ефекти,
- помаже да се анализирају различите варијанте плана, које се могу прихватити или одбацити на основу процене њиховог утицаја на животну средину,
- избегава ограничења која се појављују када се врши процена утицаја на животну средину већ дефинисаног пројекта.
- утврђује одговарајући контекст за стратешку процену утицаја планова и програма и за процену утицаја конкретних пројеката, укључујући и претходну идентификацију проблема и утицаја који заслужују детаљније истраживање, итд.

Доношење Одлуке о приступању изради стратешке процене врши се у складу са чланом 9. Закона о стратешкој процени. Ову одлуку орган надлежан за припрему стратегије, плана или програма по претходно прибављеном мишљењу органа надлежног за послове заштите животне средине и других заинтересованих органа и организација.

1. КАРАКТЕРИСТИКЕ ПЛАНА И ПРОГРАМА

Иницијатива за израду Других измена и допуна Плана генералне регулације подручја градске општине Црвени Крст - трећа фаза, у даљем тексту: Друге измене и допуне Плана, покренута је на основу Иницијативе Главног урбанисте града Ниша бр. 3-44/2017-02 од 22.12.2017. године.

Друге измене и допуне Плана се раде у делу обухвата Плана генералне регулације подручја градске општине Црвени Крст - трећа фаза („Службени лист града Ниша“, бр. 17/2016), у даљем тексту: План, прелиминарне површине око 56,2 ха.

Подручје Других измена и допуна Плана обухвата пет целина:

1) обједињене обухвате два претходно израђивана плана детаљне регулације, површине око 54,32 ха, и то:

- Плана детаљне регулације складишно-дистрибутивног центра типа Cash & Carry "Malford" д.о.о. у Нишу ("Службени лист града Ниша", бр. 81/11), који је стављен ван снаге одлуком Скупштине града Ниша бр. 06-673/2016-26-02 од 30.11.2016. године ("Службени лист града Ниша", бр. 135/16), и

- Плана детаљне регулације комплекса К3 у делу радне зоне Север (Малфорд 2 комплекса између пута Р-214 и аутопута Ниш-Београд) у Нишу, који је израђен до фазе концепта плана (Извештај Комисије за планове града Ниша број 06-275/2012 од 09.05.2012. године);

2) комплекс „Милк Хоусе“ д.о.о. Ниш, ПД за производњу и прераду млека, који обухвата к.п. број 733/1, 733/2, 733/3, 734, 737, 738 и 10375 КО Трупале, и к.п. број 520/2, 523 и 524 КО Чамурлија, укупне површине око 0,88 ха,

3) комплекс „Бела печурка“ д.о.о. Горња Топоница, Ниш, који обухвата к.п. број 1077/171 КО Вртиште, површине око 0,44 ха,

4) к.п. бр. 1077/7,8,9 и 10 КО Вртиште, власника др Горана В. Ђорђевића, Ниш, ул. Војда Карађорђа бр. 18/6, укупне површине око 0,5 ха, и

5) к.п. 2939/13 и 2939/15 КО Вртиште, део комплекса „Дрвопромет“ д.о.о. Ниш, површине око 0,02 ха.

Циљ израде Плана је да предметно подручје добије развојни план, који ће омогућити рационално коришћење простора, очување ресурса и оптималну просторну дефиницију локација за будуће инвестиције.

Планом се утврђују претежне намене површина по зонама и целинама, површина јавне намене; трасе, коридори и капацитети за саобраћајну, енергетску и комуналну инфраструктуру; зоне за које се обавезно доноси план детаљне регулације, локације за које се обавезно израђује урбанистички пројекат.

Планом се дефинишу правила уређења простора и правила грађења објеката на простору у обухвату Плана, која ће представљати плански основ за директно спровођење, осим за подручја даље урбанистичке разраде.

Циљ доношења Других измена и допуна Плана је омогућавање коришћења простора у складу са новонасталим потребама и преиспитивање претежних намена које су дате Планом у обухвату Других измена и допуна Плана, као пословно-трговински комплекс, становање ниских густина у приградском подручју (викенд зоне), и заштитно зеленило.

2. КРИТЕРИЈУМИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ОДЛУКЕ О ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПЛАНОВА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Одлука о изради стратешких процена утицаја планова на животну средину треба да буде заснована на основу критеријума за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја планских решења на животну средину, у складу са Прилогом I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину (Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10).

Критеријуми за одлуку подразумевају сагледавање значаја плана за заштиту животне средине и одрживи развој у смислу оцене његовог доприноса унапређењу квалитета окружења и достизања равнотеже са економског, социјалног и аспекта заштите животне средине. Сходно томе, оцењују се проблем и могућност утицаја на: ваздух; воде; земљиште; климу и климатске промене; јонизујућа и нејонизујућа зрачења; буку и вибрације; биљни и животињски свет; станишта и биодиверзитет; заштићена природна добра; становништво и здравље људи; урбани део/насеља; културну баштину; инфраструктурне, индустријске и друге објекте; друге природне и створене вредности.

Даље, разматра се степен у коме план утиче на друге планове и програме, а нарочито његов хијерархијски ниво (уколико је спроведена процедура стратешке процене за план вишег реда и уколико се датим планом не предвиђа већи број пројеката који би имали синергијски утицај на средину на коју се план односи, онда би то представљао важан аргумент у процесу доношења ове одлуке). У прилог томе сагледава се и степен којим се планом успоставља оквир за реализацију пројеката, било у погледу локације (укључујући и локацију ресурса), карактеристика, обима и услова функционисања.

Табела бр.1: Критеријуми везани за план

<i>Карактеристике животне средине и могући утицаји Плана:</i>	<i>Опис</i>	<i>Карактеристике могућих утицаја</i>	<i>Значај могућих утицаја</i>
1. Ваздух			
1.1. Какав је квалитет ваздуха на подручју Плана?	Квалитет ваздуха на подручју Плана је задовољавајућег квалитета	Могући су утицаји само приликом изградње планираних комплекса услед веће фреквенције саобраћајних возила и других облика кретања механизације приступним путевима у непосредној близини локације.	Могући утицаји су без великог значаја
1.2. Да ли План може проузроковати промену квалитета ваздуха?	Не		

2. Воде			
2.1. Какав је квалитет површинских вода на подручју Плана?	Квалитет површинских вода одступа од дозвољених параметара у одређеним сегментима	Могуће промене физичко-хемијских и биохемијских процеса, температуре воде, седиментације, могућа загађења воде услед акцидентних ситуација	Могући утицаји су без великог значаја
2.2. Да ли План може проузроковати промену квалитета површинских вода?	Не		
2.3. Какав је квалитет подземних вода на подручју Плана?	Квалитет подземних вода на подручју Плана је задовољавајућег квалитета	Могући прекид постојећих комуникација постојећих и подземних токова приликом изградње	Могући утицаји су без великог значаја
2.4. Да ли План може проузроковати промену квалитета подземних вода?	Не		

2.5. Да ли План може довести до промена у квалитету изворишта водоснабдевања и воде за пиће?	Не	Могући утицаји су искључени, с обзиром да у оквиру планског подручја нема изворишта водоснабдевања	Могући утицаји су без великог значаја
2.6. Да ли План може проузроковати промене у режиму тока или поплаве?	Не		
3. Земљиште			
3.1. Да ли План може проузроковати деградацију и/или загађење земљишта?	Да	Могући утицаји услед заузимања земљишта за потребе изградње на градилишту и неадекватног збрињавања отпада генерисаног током изградње комплекса	Могући утицаји су без великог значаја
3.2. Да ли План може проузроковати промену намене земљишта (нерационално коришћење)?	Не	План неће суштински проузроковати промену намене земљишта	Могући утицаји су без великог значаја

4. Клима			
4.1. Да ли План може проузроковати емисију гасова стаклене баште?	Не	Емисије гасова су привременог карактера, те не могу негативно утицати на загађења ваздуха	Могући утицаји су без великог значаја
4.2. Да ли План може проузроковати промену климе?	Не	/	Могући утицаји су без великог значаја
5. Биљни и животињски свет			
5.1. Да ли на подручју Плана постоје заштићене, ретке или угрожене биљне и животињске врсте, станишта и екосистеми?	Не	/	Могући утицаји су без великог значаја

5.2. Да ли План може проузроковати промене биљног и животињског света, станишта или екосистема, посебно заштићених, ретких или угрожених врста?	Не	/	Могући утицаји су без великог значаја
---	----	---	---------------------------------------

6. Заштићена природна добра

6.1. Да ли на подручју Плана постоје заштићена природна добра?	Не	/	Могући утицаји су без великог значаја
6.2. Да ли План може проузроковати промене у квалитету или површини заштићених природних добара?	Не		

7. Становништво и здравље

7.1. Да ли План може проузроковати промене у броју становника?	Не	/	Могући утицаји су без великог значаја
7.2. Да ли План може проузроковати промене у здрављу становништва?	Не	Спровођење планских решења не може утицати на здравље становништва	Могући утицаји су без великог значаја

8. Градови и друга насеља

8.1. Да ли План може довести до демографских промена у начину или квалитету живота или других промена?	Да	Могући утицаји се односе на могућност запошљавања локалног становништва	Могући утицаји су без великог значаја
8.2. Да ли План може проузроковати промене приступачности и квалитета јавних површина?	Да	План ће утицати на побољшање квалитета јавних површина	Могући утицаји су без великог значаја

9. Културно-историјска баштина

9.1. Да ли План може угрозити заштићена културна добра и њихове заштитне зоне?	Не	На планском подручју нису идентификована заштићена културна добра	Могући утицаји су без великог значаја
9.2. Да ли План може довести до промене режима заштите заштићених културних добара у смислу њихове деградације?	Не	На планском подручју нису идентификована заштићена културна добра	Могући утицаји су без великог значаја

10. Инфраструктурни, индустријски и други објекти

10.1. Да ли План може довести до промене инфраструктуре, индустријских, енергетских и других објеката?	Да	Могући утицаји се односе на успостављање нових инфраструктурних објеката	Могући утицаји су без великог значаја
11. Друге створене вредности			
11.1. Да ли План може проузроковати промене у стварању отпада и/или управљању отпадом?	Да	Могући утицаји услед несавесног одлагања отпада током изградње и експлоатације комплекса	Могући утицаји су без великог значаја
11.2. Да ли План може проузроковати повећање саобраћаја?	Да	Могући утицаји привременог загађења ваздуха услед појачане фреквенције саобраћаја	Могући утицаји су без великог значаја
11.3. Да ли План може проузроковати промене у нивоу буке	Да	Могући утицаји током изградње и експлоатације комплекса	Могући утицаји су без великог значаја
11.4. Да ли План може проузроковати вибрације, термичко загађење, јонизујуће и/или нејонизујуће зрачење?	Да	Могући утицаји повећаног нивоа електромагнетног зрачења у близини напонских водова и трансформатора	Могући утицаји су без великог значаја
Извор: Scottish Executive, Welsh Assembly Government, Department of the Environment, Northern Ireland, Office of the Deputy Prime Minister: London: A Practical Guide to the Strategic Environmental Assessment Directive, September 2005.			

Приликом разматрања критеријума везаних за утицаје и одређивања њиховог значаја узима се у обзир њихова вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност, временска димензија (трајање, учесталост, понављање); просторна димензија: локација, географска област, број изложених становника, прекогранична природа утицаја, кумулативна и синергијска природа утицаја, ризици по здравље људи и животну средину; деловање на области од природног, културног и другог значаја: посебне природне карактеристике, заштићена природна добра, културна баштина, угрожене области код којих је присутно прекорачење стандарда квалитета животне средине или граничне вредности, интензивно коришћење земљишта, постојећи и могући ризици, као што су ризици у односу на осетљиве и ретке области, екосистеме, биљне и животињске врсте и др.

Табела бр.2: Критеријуми везани за утицаје

Карактеристике утицаја	Да/Не
Вероватноћа, интезитет, сложеност, реверзибилност	
Да ли постоји висок степен вероватноће настанка утицаја?	Не
Да ли ће утицај бити интензиван?	Не
Да ли ће утицај бити сложен?	Не
Да ли ће утицај бити иреверзибилан?	Не
Да ли ће утицај бити тешко избећи, умањити, поправити или компензовати?	Не
Временска димензија (трајање, учесталост)	
Да ли ће утицај дуго трајати?	Не
Да ли ће утицај бити трајан или привремен?	Привремен
Да ли ће утицај бити непрекидан или повремени?	Повремен
Да ли ће утицај бити учестао или редак?	Редак
Просторна димензија	
Да ли ће се утицај простирати на великом подручју?	Не
Да ли ће утицај обухватити велики број становника?	Не
Да ли може доћи до утицаја ван граница региона или земље (прекогранични утицај)?	Не
Кумулативна и синергијска природа утицаја	
Да ли ће утицај бити непрекидан или повремени?	Повремен
Да ли ће утицај бити учестао или редак?	Редак
Ризици по људско здравље и животну средину	
Да ли ће се јавити ризици по људско здравље (индустријски удеси итд.)?	Не
Да ли ће се јавити ризици по животну средину (индустријски удеси итд.)?	Не
Да ли може доћи до великих промена људског здравља и животне средине?	Не
Деловање на заштићена подручја	
Да ли ће доћи до утицаја на природне вредности?	Не
Да ли ће доћи до утицаја на подручја или пределе са признатим националним или међународним статусом заштите?	Не
Да ли ће доћи до утицаја на заштићена културна добра и припадајуће бафер зоне?	Не
Да ли ће постојати ризик од утицаја на заштићене локације, подручја, карактеристике?	Не
Деловање на угрожена подручја	
Да ли ће доћи до утицаја у густо насељеном подручју?	Да
Да ли ће доћи до утицаја у подручју са прекораченим стандардима квалитета или граничним вредностима?	Не
Да ли ће доћи до утицаја у подручју са интензивним коришћењем земљишта?	Не
Да ли ће доћи до утицаја у подручју са постојећим ризицима?	Не
Да ли ће доћи до утицаја у подручју са смањеним капацитетом животне средине?	Не
Да ли ће доћи до утицаја у подручју посебно осетљиве области?	Не
Да ли ће доћи до утицаја у подручју екосистема?	Не
Да ли ће доћи до утицаја у подручју заштићених или ретких врста флоре и фауне?	Не
Извор: Scottish Executive, Welsh Assembly Government, Department of the Environment, Northern Ireland, Office of the Deputy Prime Minister: London: A Practical Guide to the Strategic Environmental Assessment Directive, September 2005.	

3. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

С обзиром на чињеницу да планска решења немају значајније негативне утицаје на животну средину, препоручује се да орган локалне управе надлежан за послове уређења простора, на основу мишљења органа локалне управе надлежног за послове заштите животне средине, донесе **Одлуку о неприступању** изради Стратешке процене утицаја Плана на животну средину.

ЈП ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ НИШ

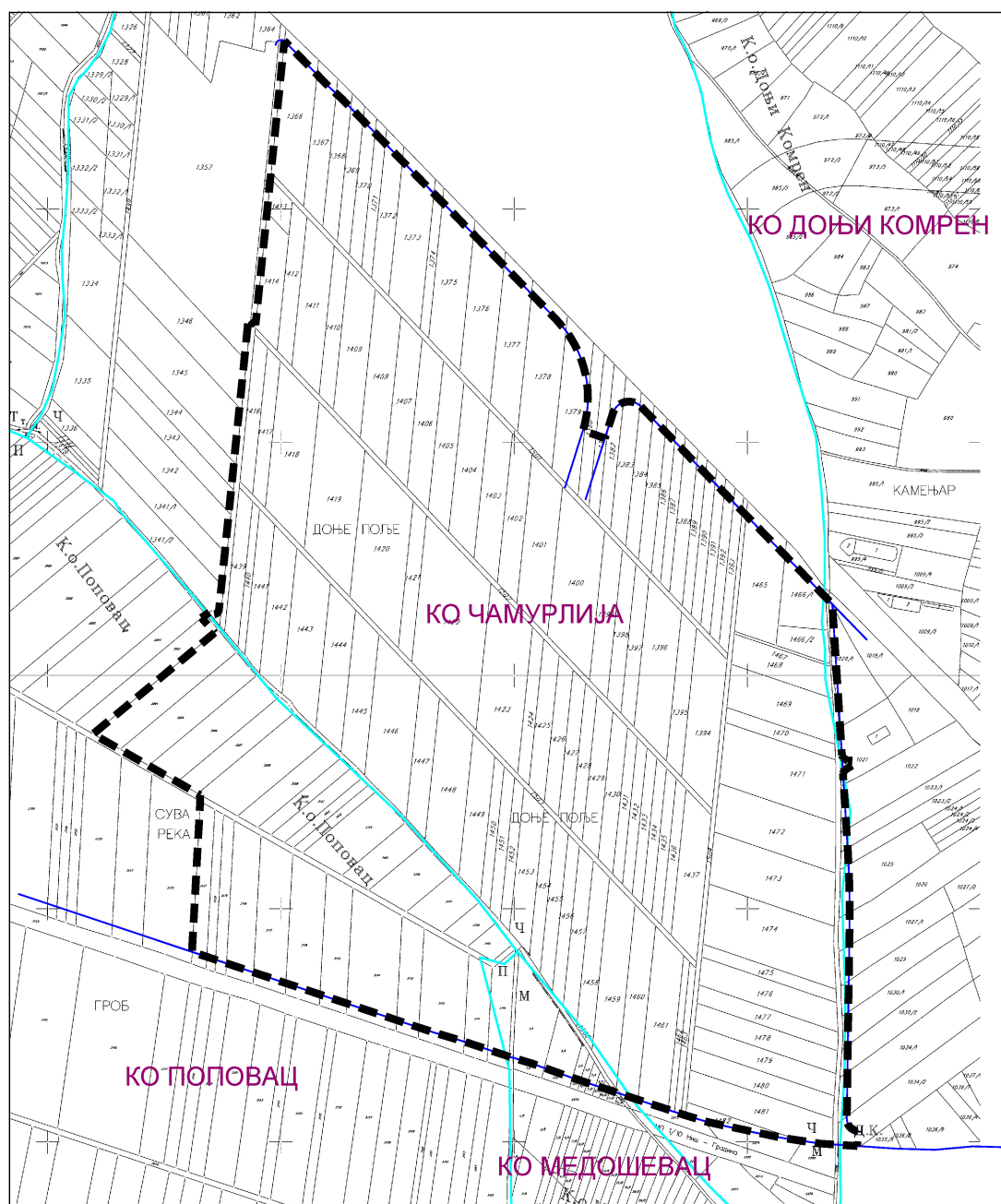
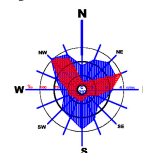
Д и р е к т о р,

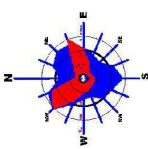
Мр Мирољуб Станковић, дипл.инж.арх.

Друге измене и допуне Плана генералне регулације подручја ГО Црвени Крст - трећа фаза

- граница Других измена и допуна Плана
- граница КО
- катастарско стање
- регулациона линија из Плана

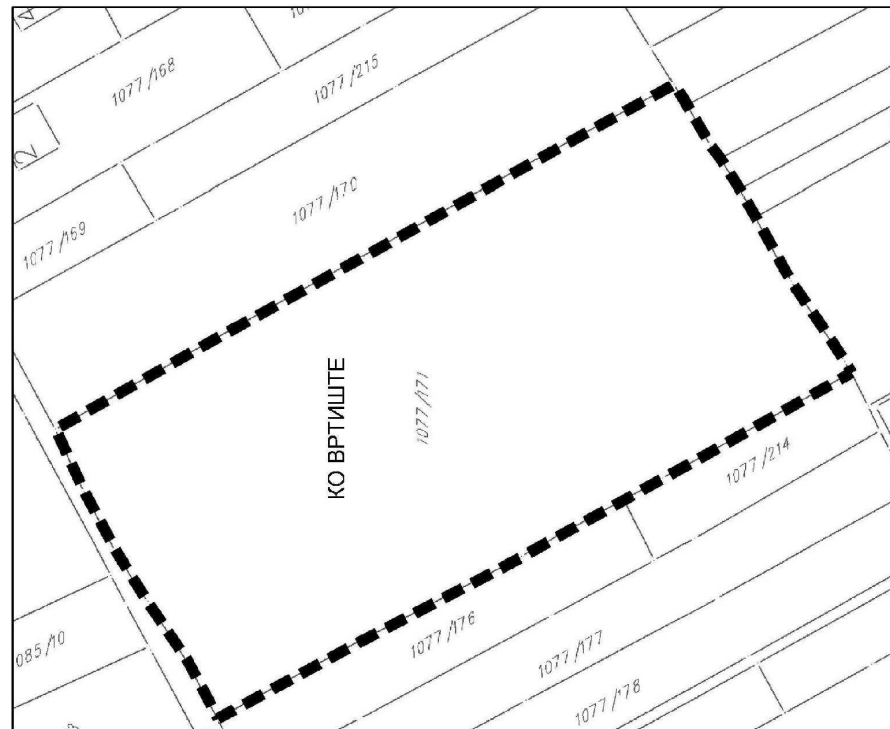
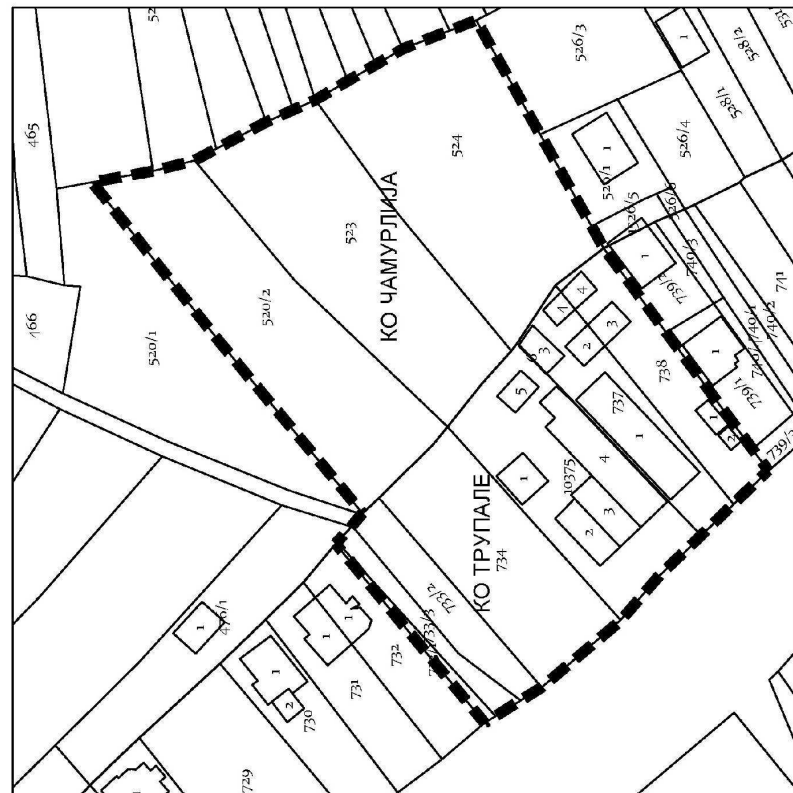
0 50m 100m 200m

Друге измене и допуне Плана генералне регулације подручја ГО Црвени Крст - трећа фаза

Граница Других измена и допуне Плана

Друге измене и допуне Плана генералне регулације подручја ГО Црвени Крст - трећа фаза

Граница Других измена и допуне Плана

